

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-317/13-E

Název právnické osoby vykonávající činnost škol a školských zařízení:	Gymnázium, Polička, nábřeží Svobody 306
Sídlo:	nábřeží Svobody 306, 572 01 Polička
IČO:	62 032 178
Identifikátor:	600 012 859
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Miloslavem Svobodou, ředitelem
Zřizovatel:	Pardubický kraj
Místo inspekční činnosti:	nábřeží Svobody 306, 572 01 Polička
Termín inspekční činnosti:	13. až 15. 3. 2013

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, byla ve střední škole zejména zaměřena na rozvoj kompetencí žáků, na získávání finančních prostředků pro podporu inovací a na řízení školy. Posuzované období – školní roky 2010/2011 až 2012/2013 do data inspekční činnosti.

Aktuální stav škol a školských zařízení

Gymnázium, Polička, nábřeží Svobody 306 (dále „škola“) vykonává činnost střední školy a školní jídelny – výdejny.

V rejstříku škol a školských zařízení ve školním roce 2012/2013 jsou ve střední škole realizovány obory vzdělání podle školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“), které vycházejí z rámcových vzdělávacích programů pro příslušné obory vzdělání (dále „RVP“), a to 79-41-K/41 Gymnázium (délka vzdělávání 4 roky) a 79-41-K/81 Gymnázium (délka vzdělávání 8 let), v nichž se dosahuje středního vzdělání v denní formě ukončené maturitní zkouškou. Ve škole je vyučován anglický, německý, francouzský a ruský jazyk, prohloubení jazykových dovedností a komunikačních kompetencí je podpořeno spoluprací s německými partnerskými školami.

Škola vykazovala ke dni 30. 9. 2012 celkem 340 žáků (224 v osmileté formě vzdělávání a 116 žáků v čtyřleté formě vzdělávání). Nejvyšší povolený počet (kapacita) je 386, stávající počet žáků tvoří cca 88,1 %. Ve škole v době inspekční činnosti pracovalo celkem 30 učitelů včetně 3 externích vyučujících, kteří zajišťují jazykové vzdělávání.

Finanční prostředky škola získává nejen ze státního rozpočtu a od zřizovatele školy, ale i zapojením do projektů podpořených Evropskou unií např. projekt *EU peníze středním školám*, projekt realizovaný v *Operačním programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost* (dále jen *OP VK*) a využívá příspěvky *Sdružení rodičů a přátel školy* (dále jen *SRPŠ*). Škola spolupracuje s řadou významných sociálních partnerů podporujících středoškolské vzdělávání a je aktivním členem *Sítě Přidružených škol UNESCO*.

Od minulé inspekční činnosti se výrazně zkvalitnila výuka přírodovědných předmětů díky modernímu materiálnímu vybavení laboratoří a pomůckami pro tuto oblast vzdělávání. Další informace lze získat rovněž na webových stránkách školy <http://www.gympolicka.cz>.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola svým projektem *Experimentem k poznání* realizovaným v rámci *OP VK* zavádí moderní experimentální systémy na podporu přírodovědného vzdělávání do škol celého Pardubického kraje. Tyto laboratorní systémy patří k prvním aplikacím využití počítačové techniky ve výuce a prokazatelně zvyšují schopnosti žáků správně pochopit a interpretovat přírodní jevy a procesy. První klíčovou aktivitou projektu bylo vytvoření metodických materiálů a následně i seznámení a proškolení učitelů středních a základních škol v kraji s možností využití systémů v každodenní výuce. Finanční prostředky projektu byly rovněž využity pro nákup a doplnění materiálně technického vybavení laboratoří (např. byly pořízeny sady senzorů pro měření UVA a UVB záření, půdní vlhkoměr, přístroje na měření rychlosti toku vody atd.). Individualizace a inovace výuky jsou podpořeny projektem *EU peníze středním školám* zaměřeným především na zvýšení efektivity rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti žáků, zkvalitnění výuky cizích jazyků a přírodovědných předmětů pomocí sad didaktických učebních materiálů a využitím digitálních technologií ve výuce. Všechny podpůrné a inovativní metody a přístupy byly již zohledněny od 1. 9. 2012 i v ŠVP. Škola z tohoto projektu doplnila nebo nově pořídila i některé materiální vybavení např. šest notebooků, 32 grafických tabletů, dvě duplexní tiskárny, 35 čteček elektronických knih a jeden dataprojektor.

V oblasti zahraničního partnerství škola již po 30 let aktivně spolupracuje s různými školami v Německu za účelem vzájemného poznání a nastolení dobrých vztahů obou zemí skrze jazykové vzdělávání žáků. V této reciproční spolupráci došlo k realizování setkání učitelů a krátkodobých studijně - poznávacích výměnných pobytů žáků. Komunikační dovednosti žáků v cizích jazycích jsou dále rozvíjeny projektem v rámci činnosti *Bild der Anderen – Goethe Institut* formou dopisování s dalšími žáky různých zemí nebo poznávacími zájezdy. Zapojení školy do *Sítě Přidružených škol UNESCO* přispívá rozvoji lepšího porozumění a multikulturní toleranci mezi žáky a mladými lidmi z celého světa. Naplňování cílů vytyčených a definovaných *Mezinárodní komisí pro vzdělávání* přispívá ke zkvalitnění vzdělávání a prohlubování znalostí žáků o globalizaci.

Velmi efektivní spolupráce s Městským úřadem v Poličce má pozitivní dopad pro prevenci sociálně patologických jevů a zapojení do veřejných společenských činností města. Spolupráce s Obecními úřady spádových oblastí školy (Bystersko, částečně Prosečsko a okrajové části kraje Vysočina) přivádí škole nové žáky z více než 15 okolních základních škol. *Sdružení rodičů a přátel školy* (dále „SRPŠ“) každoročně přispívá na výzdobu školy

a rovněž podporuje uměleckou oblast vzdělávání. Sponzorsky škole pomáhají i sami rodiče, kteří podle svých možností rozšiřují materiální vybavení výchovně vzdělávacích předmětů. Škola má uzavřeny smlouvy o partnerství ve vzdělávání s Masarykovou univerzitou v Brně a s Univerzitou Hradec Králové na spolupráci v oblastech celoživotního vzdělávání pedagogů a péče o nadané žáky.

Vzdělávání se uskutečňuje v klidném, příjemném a esteticky i výukově podnětném pracovním prostředí, učitelé respektují osobnost a individuální potřeby žáků, podporují jejich sebeidentifikaci. Výraznou oblastí profilace školy je přírodovědná oblast, která je prakticky zohledňována po stránce materiální, personální i vzdělávací, a pro výuku má vytvořeny nadstandardní podmínky včetně vybavených laboratoří. Většina z vyučujících věnuje žákům dostatek času nad rozsah vlastního vyučování, někteří pracují v této oblasti i mimo rámec školy (např. jako krajští metodici, lektori). Učitelé za pomoci žáků organizují akce (např. okresní kolo chemické olympiády kategorie D, matematický korespondenční seminář *MATES* s vícedenním setkáním nejlepších řešitelů). Učební plán zařazuje žákům hodiny laboratorních cvičení a semináře ke sledovaným předmětům jako prostředek pro praktické zvládnutí potřebných dovedností a vytvoření předpokladů pro další systematické získávání a zpracovávání vědeckých poznatků. Učitelé v navštívených hodinách prezentovali učivo většinou frontálním řízeným rozhovorem s účelným zapojováním žáků otázkami a vazbou na jejich praktické zkušenosti. Výklad byl často podpořen demonstračním pokusem, zapojená audiovizuální technika (výukové animace připravené zápisy) byla vždy přínosem. Všechny sledované hodiny měly zařazeny pasáže, které vedly ke kritickému pohledu na probírané přírodní jevy a k rozvoji logického myšlení. Výuka v nižších ročnících osmiletého gymnázia byla použitými metodami většinou přizpůsobena věkovým specifikům žáků. Hodiny, kdy metody nebo tempo nekorespondovaly s věkem žáků, byly výjimkou. Častěji ve sledované výuce chybělo sebehodnocení žáků, zpětnou vazbu poskytovali převážně učitelé. Některé hospitované hodiny skončily bez zhodnocení práce žáků v dané vyučovací jednotce. Výuku vhodně doplňují odborně zaměřené exkurze. Vzdělávací proces je zejména v jazykovém vzdělávání vhodně doplňován činnostními formami vyučování, které přispívají k větší aktivitě žáků. Nastavená pravidla komunikace jsou respektována, verbální projev žáků je přiměřený jejich věku i osobnostním předpokladům. Převažuje skupinová či párová práce žáků vyúsťující k frontálnímu shrnutí učiva a k vyvození gramatických pravidel. Jazykové vzdělávání je mezipředmětově provázené, často podpořené vizuální technikou či elektronickými učebnicemi. Schopnosti nadaných žáků jsou rozvíjeny formou individuální podpory v běžné výuce nebo osobními konzultacemi vedoucími k úspěšnému složení mezinárodních jazykových zkoušek různých stupňů náročnosti. Ve stavbě některých vyučovacích hodin však chyběl dostatečný časový prostor pro upevnění a strukturalizaci probraného učiva. Celkově učitelé využívali zejména motivačně formativní funkci hodnocení, žákům většinou poskytovali průběžnou zpětnou vazbu o tom, jak úspěšně zvládají učivo. Někteří pedagogové pro žáky zpracovávají studijní materiály, které jsou k dispozici na webových stránkách školy. V průběhu vzdělávání při inspekční činnosti nebylo zjištěno porušení principu rovných příležitostí.

Ve škole je prokazatelná prevence v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví. Úrazy byly evidovány a nebyly zřejmé žádné negativní trendy. Činnosti vztahující se k oblasti zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a výchovy ke zdraví se realizují a jejich začlenění do vzdělávání odpovídalo požadavkům ŠVP a obecně platných předpisů. Žáci, pedagogové i ostatní pracovníci školy byli prokazatelně seznámeni s pravidly k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

Poradenské služby ve škole zajišťují výchovný poradce a metodička prevence. Oba jsou odborně kvalifikovaní pedagogové a absolvovali předepsané specializační studium. Výchovný poradce se zaměřuje zejména na oblast kariérového poradenství. Prevence rizikového chování žáků je systematicky koordinována na základě propracovaného a na webových stránkách školy zveřejněného minimálního preventivního programu. Základními principy preventivních strategií jsou sebezpoznání žáků a posílení jejich sebedůvěry a zodpovědnosti za vlastní chování, výchova k zdravému životnímu stylu a k osvojení pozitivního sociálního chování, možnost seberealizace žáků prostřednictvím dostatečné nabídky volnočasových aktivit, vytvoření příznivých mezilidských vztahů bez výskytu šikany a xenofobního chování. Stanovené strategie předpokládají zapojení všech cílových skupin - žáků, zákonných zástupců žáků, pedagogických pracovníků, pracovníků poradenských pracovišť a dalších institucí. Preventivní cíle jsou realizovány prostřednictvím široké škály forem a metod práce, např. vrstevnické (peer) programy, interaktivní programy zaměřené na zážitkové hry s nácvikem sebeuvědomění, sebeovládání a komunikace, adaptační programy pro žáky prvních ročníků, besedy, přednášky s diskuzí, exkurze, individuální konzultace, půjčování literatury, nabídka kroužků, nepovinných předmětů a pobytových programů. Metodička prevence vyvíjí i aktivity na podporu financování preventivních programů. V posledních dvou školních rocích byly vypracovány a Radě města Polička předloženy čtyři projekty v rámci vrstevnického (peer) programu proti nežádoucím společenským jevům, Město Polička všechny programy finančně podpořilo. Celkově má systém poradenských služeb požadovanou úroveň, vynikající je rozsah, zaměření a kvalita činností v oblasti prevence rizikového chování žáků.

Škola přijímá ke vzdělávání také žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), má zkušenosti s integrací žáků s tělesným postižením a s vývojovými poruchami učení. Žákům se SVP věnuje potřebnou péči, jejich vzdělávací potřeby zohledňuje především individuálním přístupem a respektováním doporučení specializovaných poradenských pracovišť. Aktuálně se škola pokoušela o náročnou integraci žáka s Aspergovým syndromem. Počáteční diagnostikou tříd a identifikací žáků se SVP se zabývají učitelé a třídní učitelé ve spolupráci s metodičkou prevence a výchovným poradcem. Problematiku žáků se SVP a žáků s riziky neúspěšnosti projednávají pedagogické rady, výsledky vzdělávání těchto žáků a účinnost poskytovaných podpůrných a vyrovnávacích opatření jsou průběžně sledovány a vyhodnocovány. Žákům se SVP škola poskytuje podporu i na konci vzdělávání např. uzpůsobením podmínek pro konání maturitní zkoušky.

Rozvíjení uměleckého nadání žáků je jednou z oblastí, kterou škola rovněž kvalitně podporuje ve spolupráci s místními výtvarníky a akademickými malíři. Pedagogové v rámci běžných výukových hodin jsou schopni připravit žáky i na talentové zkoušky tak, aby vyhověli kritériím přijímacího řízení vysokých uměleckých škol. Při škole úspěšně pracuje i dívčí pěvecký sbor. Vyučující vytvářejí podmínky pro přípravu žáků na soutěže se studentskou odbornou činností, díky kterým postupují i do republikových kol. Žáci školy se dlouhodobě zapojují do olympiád a soutěží, jejichž široké spektrum pokrývá většinu vyučovaných oblastí ve škole. Obsazují přední místa v krajských kolech, úspěšní byli i v kolech celostátních. Jedná se jak o soutěže s odborným, tak i populárním zaměřením (např. olympiády, soutěž *Eurorebus*, televizní soutěž *Bludiště*). Sportovně talentovaným žákům je umožněno vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Realizované ŠVP odpovídají zápisu oborů vzdělání v rejstříku škol a školských zařízení a příslušným RVP. Na základě zkušeností a připomínek učitelů prošly k 1. 9. 2012 ŠVP změnou, jednalo se hlavně o zapracování formálních úprav a sjednocení grafického stylu. Kontrolou třídních knih za školní rok 2011/2012 ani jinými metodami nebylo v několika případech možno doložit probrání všeho učiva naplánovaného v aktuálních ŠVP.

V budově školy je vyčleněn jeden vchod s bezbariérovým přístupem a v interních prostorách školy jsou zabudovány dva výtahy. Výuka probíhá v 31 učebnách (kromě kmenových učeben také dvě počítačové, pět učeben pro výuku cizích jazyků, specializované učebny přírodovědných předmětů, učebna výtvarné výchovy s keramickou pecí a lisem). Pro výuku tělesné výchovy jsou k dispozici velká sportovní hala (s předělovací stěnou umožňující efektivní souběžnou výuku dvou skupin) a venkovní hřiště. Aula slouží k shromažďování žáků (např. při společenských a kulturních příležitostech), výuce hudební výchovy a k pěveckým vystoupením. Dobře vybavené multimediální studio slouží nejen pro multimediální výuku, ale i pro volnočasové aktivity žáků (zpracování počítačové grafiky a digitálního záznamu obrazu, pořizování zvukových nahrávek). V podkroví školy funguje knihovna, žáci mohou ve svém volném čase využívat klubovnu a studovnu s počítači. Škola je vybavena kompletní vnitřní počítačovou sítí (s přístupem na Internet), po celé budově je umožněno přijímat signál WIFI. Školní výuka a domácí příprava je podpořena vlastním komunikačním intrasystémem sloužícím zároveň jako e-learning. V dostatečném množství je k dispozici audiovizuální a didaktická technika (včetně dataprojektorů, interaktivních tabulí a vizualizérů, grafických tabletů). Pro výdej obědů slouží výdejna s jídelnou umístěná přímo v přízemí budovy, dovoz obědů škola zajišťuje vlastním automobilem.

Vedení školy má nastavenou standardní vnitřní systémovou organizaci řízení školy rozdělenou do dílčích úseků, za které zodpovídají zástupce ředitele nebo vedoucí provozně technického úseku. Vedení školy progresivně vytváří podmínky pro inovace a modernizaci školy a ŠVP. Prospěch žáků v jednotlivých předmětech se sleduje a vyhodnocuje podle průměru známek v elektronickém systému, výsledky jsou projednávány na předmětových komisích a na pedagogických radách a postupuje se podle pravidel stanovených ve školním řádu. Snahou je udržet přiměřenou náročnost vzdělávání a dobré výsledky žáků. Hlavním kritériem úspěšnosti žáků jsou výsledky maturitních zkoušek a následně úspěšnost v přijímacím řízení na vysoké školy. Spokojenost žáků se sleduje i v interních periodicky zadávaných dotazníkových šetřeních. Ředitel školy vypracoval plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a personálního rozvoje. Škola a její aktivity se odvíjejí od dlouhodobě zpracovaného záměru školy s ohledem na priority zřizovatele středních škol Pardubického kraje.

Jak již bylo výše uvedeno, na vzdělávání se ve škole v době inspekční činnosti podílelo celkem 30 učitelů včetně tří externích vyučujících, kteří zajišťují jazykové vzdělávání. Další vzdělávání a prohlubování profesních kompetencí pedagogů je docilováno ve spolupráci se smluvními partnery školy formou přednášek a besed nebo v rámci celoživotního vzdělávání pedagogů.

Finanční prostředky poskytované zřizovatelem školy jsou dostačující pouze pro zajištění provozu a pro běžnou údržbu. Škola využívá další finanční zdroje, a to především realizací projektů v rámci *OP VK*, spoluprací s Městským úřadem Polička, okolními obecními úřady, SRPŠ a sponzorskými dary rodičů.

Závěry

Činnost školy je realizována v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení. V rozsahu možných zjištění v rámci inspekční činnosti lze konstatovat, že byl zajištěn rovný přístup ke vzdělávání a bezpečnost a ochrana zdraví žáků. Personální a materiální zabezpečení umožňuje realizaci vzdělávacích programů. Řízení školy je koncepční, směřující k inovacím pro zkvalitnění vzdělávání.

Realizace projektů v rámci rozvojových programů EU kvalitativně přispívá k inovaci a individualizaci výuky, k modernizaci materiálně technického vybavení školy a k nákupu učebních pomůcek (např. nadstandardní pomůcky pro přírodovědnou oblast vzdělávání) či podpoře rozvoje jazykových kompetencí zahraniční spoluprací.

Vyučující ve sledovaných hodinách různými metodami a formami práce rozvíjeli a ucelovali znalosti a dovednosti žáků, efektivně rozvíjeli kompetence k učení, k řešení problémů, kompetence pracovní a sociální. Žáci byli vedeni k práci s informacemi a jejich prezentaci před kolektivem. Pedagogové volili metody a formy práce vedoucí též k prohlubování logického myšlení žáků v mezipředmětových souvislostech a reagovali na běžné životní situace a praktické zkušenosti žáků. Hospitované hodiny měly převážně činnostní charakter s využitím výpočetní techniky, elektronických učebnic či prací se speciálními počítačovými programy. Škola zohledňuje vzdělávací potřeby žáků se SVP a integruje žáky se zdravotním postižením a s vývojovými poruchami učení. Vynikající úroveň má oblast prevence rizikového chování žáků.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina s účinností ze dne 27. 10. 2005 s účinností od 1. 1. 2006
2. Dodatek č. 1 ze dne 30. 4. 2009 o změně názvu a sídla organizace
3. Dodatek č. 2 ze dne 18. 2. 2010 o vymezení majetku organizace
4. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele s účinností od 1. 8. 2012
5. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 11. 3. 2013
6. Rozhodnutí o nejvyšším povoleném počtu stravovaných ve školském zařízení s účinností od 1. 9. 2010
7. Aktuálně platné školní vzdělávací programy a jejich přílohy
8. Doklady o odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků, kteří se ve školním roce 2012/2013 podílejí na vzdělávání žáků
9. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků pro školní rok 2012/2013
10. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků Gymnázia Polička pro školní rok 2012/2013
11. Dlouhodobý plán rozvoje školy na období 2010 - 2020
12. Výkazy o střední škole podle stavu k 30. 9. 2012
13. Výroční zprávy školy za školní roky 2010/2011 a 2011/2012
14. Rozvrh hodin tříd ve školním roce 2012/2013
15. Třídní knihy platné pro školní rok 2011/2012, 2012/2013 (náhodný výběr)
16. Školní řád s platností od 5. 3. 2012
17. Vnitřní řád školní jídelny - výdejny od 2. 1. 2013
18. Přehled výchovného poradce ve školním roce 2012/2013 (doklady bez bližšího určení)

19. Individuální vzdělávací plán žáka 4. P pro školní rok 2012/2013
20. Minimální preventivní program pro školní rok 2012/2013 (doklady bez bližšího určení)
21. Materiály k bezpečnosti práce a ochraně zdraví (doklady o školení, revizní zprávy, osnovy školení, záznamy o úrazech, protokol o prověrce bezpečnosti a ochrany zdraví apod.)

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, eventuálně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Pardubicích dne 10. 4. 2013

(razítko)

Ing. Michaela Vachunová, školní inspektorka Ing. Michaela Vachunová v. r.

Mgr. Jaroslav Loučka, školní inspektor Mgr. Jaroslav Loučka v. r.

Ing. Varja Paučková, školní inspektorka Ing. Varja Paučková v. r.

Datum a podpis ředitele potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Poličce dne 19. 4. 2013

(razítko)

Mgr. Miloslav Svododa, ředitel

Mgr. Miloslav Svododa v. r.

Připomínky ředitele

Připomínky nebyly podány.